

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Ex superbia cum diabolo de fide disputans in hæresim labitur, & damnatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

belli duce, aut Alexandro. Si miles certus esset, sub hoc aut illo duce, se toties vincere posse, quoties ipse vellet, quàm libenter, sub tali duce stipendia faceret? at nullus alius dux potest eam virtutem militi suo dare: solus Deus potest, & vult dare, & dat:

1. Cor. 10. 13.
S. Basil. in
Const. Mo.
nast. cap. 2.

qui non patietur nos tentari supra id, quod ferre possumus: sed faciet etiam cum tentatione proventum, quia fidelis est. Et D. Basilii ait: Qui à Deo se optat juuari, is numquam deserit, quod se addecer officium suum; qui autem hoc facit, is divino auxilio numquam destituitur. Quapropter danda in eo opera est, ne ulla in re conscientia nostra

Tob. 2. 12. &
12. 13.

nos condemnet. 5. Permittit tentationem, non solum, ut Iobum aut Tobiam, velut aurum in fornace probet & purget; sed etiam quia multi, sua culpa aut contumacia merentur, ut propterea tradat illos Deus in passiones ignominia.

Rom. 1. 26.
I V.

Ob has causas, supradictus damnatus, se quoque permittum tentari dixit. Cùm jam essem in extremis, inquebat, venit ad me tentator, & quia sciuit me Theologum (nam & iste Theologus erat) excellentem esse, interrogavit me, quid crederem? Respondi, me credere, quod in symbolo fidei doceretur. Mox ille instat, ut quosdam ei articulos obscuriores explicarem. Parvi, & Apostolorum symbolum, per symbolum S. Athanasij sum interpretatus. Haud enim clariùs exponi posse arbitrabar. Sed ille nõ acquiescens ait; Non est ita: non enim Deus tam diu Pater, quàm diu Deus fuit; sed priùs Deus, & postea Pater extitit. Exclamavi, ait damnatus, & protestatus sum hanc hereticam simul & diabolicam esse doctrinam. Ad qua satan: Non clamoribus, ait, sed argumentis est agendum, si ad veritatem quis velit peruenire, Quid ego hic sentiam, facile exponam; ad qua si mihi responderis solide, magno me errore liberabis. Hic jam cognoscite, quò, scientiã inflatum, superbia ducat. Coactus est enim damnatus ipse suam socio damnationem eiusque causam indicare, in hunc sensum. Quia, dum viuerem, nullius formidavi disputatoris congressum, persuasi mihi, ita me esse versatum, ut vel cum ipso sacodamone possem as auderem de SS. Trinitate disputare, non secus ac cum homine quouis. Ille autem gryphis ac sophismatis suis ita in me Scripturas sacras, ita rationes versutas, ita intricata argumenta contorsit; ut paulatim dubitare inciperem, ac demum, in enim precipitatus sim errorem, ut neq, Filium ampliùs, neq, Spiritum sanctum, crederem

derem esse Deum. Ita seductum mors oppressit; & divino stetit tribunali; ubi tamquam hareticus aeterna damnationis sententiam, à justissimo iudice accepi. Dixit, & ex oculis amici evanuit.

Qua in re se divina bonitas patefecit: nam, quæ Epuloni illi non concessit, ut ex mortuis vnus ad quinque illius fratres mitteretur; hunc ex ipso Orco ad socium misit, qui admoneret. Vbi & illud ferè impletum est; *Dico vobis: in illa nocte erunt duo in lecto uno; vnus assumetur, & alter relinquetur; ut relictus sit stimulus assumpti.* Quippe superstes alter, partim socij iacturâ, partim spectri tam diri supplicio ac confessione perculsus, rem non solum secum, sed etiam cum intimis quibusque amicorum, consultandam ratus, communi omnium sententia statuit; fidem Ecclesiæ Catholicæ & renouandam animo, & exercitio assiduo iterandam. Paulò post cœpit & ipse ægrotare, in quo morbo etiam obiit diem suum. Sed & ad illum jam successu audacior venit cacodæmon, eumque interrogavit, quid crederet? Respondit, se credere, quod crederet mater Ecclesia. Instat hostis: Quid ergo credit mater Ecclesia? Respondit Ecclesiam credere, quod ipse; & se, quod Ecclesia crederet. Ita, præsentibus alijs, vsque ad extremum spiritum, velut per circulum, trahebat cacodæmonem. Paucis diebus elapsis eleganti forma, & vultu radiose beatus apparuit iisdem suis amicis, atque illis pariter, pro salutari consilio, & Numini pro facta per damnatum admonitione gratias egit. Addit Augustinus Vinius, apparuisse & damnatum, ac deplorasse suam superbiam, quæ eum scientiâ fecerat potiùs atque ingenio niti, quàm fide & humilitate, qua hortatrice, Confessario & alijs, si tentationem detexisset, dæmonem vicisset. *Va soli, quia, cùm ceciderit, non habet subleuantem se.* Alter stetit, quia nixus Ecclesiæ autoritate fidem suam supra petram ædificauit. Sapuit iste alieno damno, utinam & nos ita sapiamus! Nemo præsumat de ingenio, nemo de doctrina; nemo sibi aut diabolo nimium fidat. *Qui stat, videat, ne cadat: oret, ne intret in tentationem.* Qui vicerit, ei manna dabitur; & sicut post victas tentationes Christo, Angeli ministrabunt. At pro dolor, eò deuentum est, ut paucissimi putent se tentari. Nemo periculosius tentatur, quàm qui nescit, se tentari: cauentur, quæ præuidentur,

V.

Luc. 17. 34.

Eccle. 4. 10.

1. Cor. 10. 12.

Matth. 26. 41.